

Til
Indenrigs- og boligudvalget
att. Boligordførerne

Omø, den 7. oktober 2021

Vedr. puljen til tilskud til almene boliger på de mindre øer

Mange af Sammenslutningen af Danske Småøers medlemsøer¹ har gennem de seneste år oplevet en stadig stigende efterspørgsel efter lejeboliger – en efterspørgsel som de små øer på nuværende tidspunkt slet ikke har kunnet imødekomme.

Derfor har vi i Sammenslutningen af Danske Småøer med opbakning fra småø-kommunerne gennem længere tid arbejdet politisk for, at der skulle laves en pulje med tilskud, der kunne gøre det lettere at bygge almene boliger på de små øer.

På småøerne rummer etableringen af almene boliger en række udfordringer:

- det er kun aktuelt at bygge forholdsvis få boligenheder (set i forhold til alment boligbyggeri på fastlandet)
- der er ekstra store byggeomkostninger pga. ventetid mellem færgeafgange, selve færgetiden for håndværkere og fragt af byggematerialer
- visse småø-kommuner er udfordret på økonomien, hvilket vanskeliggør, at der overhovedet bygges almene boliger på de små øer.

Stor var glæden derfor, da Folketinget anerkendte udfordringen omkring manglen på lejeboliger og almene boliger på småøerne og vedtog at afsætte 29,1 mio. kr. til nedbringelse af anskaffelsessummen for alment byggeri, samt at ansøgningsfristen skulle være løbende i perioden fra 2021 til 2026. Folketinget besluttede så desuden også, at tilskuddet ikke kun skulle gælde de små øer, men også de større ø-kommuner (Læsø, Samsø, Fanø og Ærø).

Og lige så stor er skuffelsen nu, hvor vi kan se, at alle midler er opbrugt – og at der – ironisk nok, da det jo var Sammenslutningen af Danske Småøer, der løbende har arbejdet for, at puljen blev en realitet – til vores medlemsøer kun er ydet tilskud til seks almene boliger på Orø. Resten er gået til de store ø-kommuner, som dels er egen kommune og dels har egne boligselskaber eller egen afdeling på deres øer, og dermed kan handle hurtigt.

Vi under de store øer de almene boliger, men må konstatere, at den afsatte pulje bestemt ikke virkede efter hensigten for de små øer – snarere tværtimod, idet mange ildsjæle, der har lagt frivillig tid og kræfter i at få disse boligprojekter startet op i boligselskaber og kommune, fik en lang næse, da puljen hurtigt blev opbrugt.

Det er derfor afgørende nødvendigt, at der afsættes en ny pulje til almene boliger på småøerne, fordi

- på de små øer er det frivillige kræfter i fx beboerforeningen, som skal gøre benarbejdet for at få kommune og boligselskab med på at bygge boliger på øen – og det tager tid – og derfor var vi også glade for, at puljen havde et langsigtet ansøgningsperspektiv fra 2021 – 2026.

¹ Agersø, Anholt, Askø-Lilleø, Avernakø, Barsø, Birkholm, Bjørnø, Baagø, Drejø Egholm, Endelave, Fejø, Femø, Fur, Hjarnø, Hjortø, Lyø, Mandø, Nekselø, Omø, Orø, Sejerø, Skarø, Strynø, Tunø, Venø, Aarø.

- en rundspørge blandt vores medlemsøer viser, at tre øer er i fuld gang med positive forhandlinger med både kommune og boligselskab om i alt 16 almene boliger. Der er afsat midler i kommunens budgetter. Men projekterne er fuldstændig afhængige af tilskud fra puljen for at kunne realiseres.
- yderligere fire øer har svaret, at de fortsat er i gang med forhandlinger med boligselskaber (om projekter svarende til 20 almene boliger).

Vi foreslår derfor, at der afsættes yderligere mindst 10 mio. kr. i puljen til tilskud til etablering af almene boliger på de 27 medlemsøer i Sammenslutningen af Danske Småøer.

Det er samtidig vigtigt at bemærke, at på de helt små øer giver det ikke nødvendigvis mening at prioritere *familieboliger* (som det var tilfældet med den opbrugte pulje) fremfor eksempelvis ældreboliger. Det varierer fra ø til ø, hvad der er mest behov for. På flere af småøerne er det hensigtsmæssigt at bygge almene ældreboliger, der så vil kunne frigive ejerboliger på øerne til nye familier, der flytter til øen.

Vi vil desuden påpege, at det i en ny pulje er afgørende, at **kommunerne efter ansøgning får mulighed for at hæve rammebeløbet *samtidig med*, at de kan modtage tilskud fra puljen**. Dette er af stor betydning, da det ellers vil kunne bremse de projekter, der pga. de merudgifter, der knytter sig til byggeri på småøerne, ikke kan holde udgifterne under det ordinære rammebeløb.

Hvis man skal sikre småøernes fortsatte mulighed for bosætning og dermed egentlige overlevelse, er det afgørende, at tilflyttere kan tilbydes lejeboliger på småøerne.

Sammenslutningen af Danske Småøer deltager gerne i sparring om tilrettelæggelsen af en ny pulje.

Venlig hilsen

Dorthe Winther

Formand

Sammenslutningen af Danske Småøer

Lignende brev er også sendt til:

Indenrigs- og boligminister Kaare Dybvad Bek

cc. Udvalget for Småøer

Udvalget for Landdistrikter og Øer